

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет іноземної філології
кафедра англійської мови

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Усний переклад і перекладацький скоропис, англійська мова викладання
Викладачі	Свідер Ірина Анатоліївна, доцент кафедри англійської мови
Профайл викладачів	http://ang.kpnu.edu.ua/svider-i-a/
E-mail:	svider.iryana@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=7859
Консультації	Формат: індивідуальні, групові, Позаурочний час проведення, уточнюється зі студентами, залежно від розкладу занять

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Усний переклад і перекладацький скоропис» є вибірковою дисципліною і викладається у контексті підготовки фахівців спеціальності 035. Філологія, спеціалізації 035. 041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

Підготовка фахівців у галузі усного перекладу є дуже важливим завданням у контексті розширення міжнародних зв'язків України, проведення зростаючої кількості міжнародних нарад, симпозіумів, конференцій та семінарів як на державному, так і на галузевому рівні. Все це зумовлює велику потребу в фахівцях з усного послідовного перекладу.

Програмні компетентності навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній і письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Здатність до збирання, аналізу та ситсематизації інформації з різних джерел, інтерпретації мовних, літературних фактів та перекладу тексту.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4 кредитів ЄКТС, 120 годин, у тому числі 40 годин аудиторної та 80 годин самостійної та індивідуальної роботи.

Форма семестрового контролю: залік

Інформація про науково-педагогічних працівника, який забезпечує викладання цієї навчальної дисципліни: Свідер Ірина Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови.

3. Мета та цілі курсу

Метою навчального курсу «Усний переклад і перекладацький скоропис» є підготовка усних перекладачів, які володіють навичками професійного усного перекладу та здійснюють скорочений запис ускладнених речень та текстів з метою подальшого його застосування при усному послідовному перекладі.

Основні завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні здатностей:

- користуватися основними принципами та прийомами перекладацького скоропису для найточнішої передачі основної ідеї оригінального усного повідомлення засобами мови перекладу;
- усвідомлювати та реалізувати принципи лексико-граматичної та жанрово-стилістичної організації усних повідомлень англійською та українською мовою, їх функціонування в усному дискурсі;
- використовувати екстралінгвістичні фактори, знання базової термінологічної бази суспільно-політичного дискурсу та базову термінологію основних підмов сучасної науки і техніки для виконання завдань перекладацької діяльності;
- користуватися перекладацькими прийомами та техніками для подолання фонологічних, лексичних, та граматичних проблем під час сприйняття усного повідомлення.

4. Формат курсу

Вибірковий освітній компонент.

5. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни «Усний переклад і перекладацький скоропис» мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- основних підходів до усного двостороннього перекладу, видів перекладу;
- засад перекладу як міжмовної і міжкультурної комунікації;
- типів контекстів в усному перекладі;
- поняття семантичної надлишковості в усному перекладі;
- основ перекладацького скоропису;
- поняття «лакуна» в сприйманні усного дискурсу;

уміння:

- сприймати україномовний та англійськомовний текст на слух з урахуванням можливих труднощів сприйняття усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів англійської мови, або особам, які не є носіями англійської мови; лексичні та синтаксичні лакуни або прогалини в усних повідомленнях тощо).

- застосовувати методику переведення сприйнятого на слух усного повідомлення у «внутрішню мову» перекладача (слухача) шляхом пошуку та відбору синонімічних лексичних, морфологічних та синтаксичних одиниць.
- володіти умінням швидко знаходити оптимальний варіант відтворення сприйнятих та переведених у «внутрішню мову» мовленнєвих одиниць мовою перекладу (уміння застосовувати перекладацькі трансформації в усному перекладі).
- застосовувати спеціальні екстралінгвістичні навички, необхідні для здійснення професійного усного перекладу (уміння запам'ятовувати текст, уміння застосовувати методику універсального перекладацького скоропису (УПС), уміння користуватися сучасними технічними засобами для здійснення усного послідовного перекладу.
- уміти користуватися сучасними загальними та галузевими (двомовними та тлумачними) традиційними та електронними словниками.
- вміти використовувати сучасні інформаційні технології (комп'ютер, Інтернет) в процесі підготовки та виконання усного перекладу.

Програмні результати навчання:

Організувати процес свого навчання і самоосвіти.

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття освіти
Рік навчання	4
Семестр вивчення	7/8
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	16
Практичні заняття	24
Семінарські заняття	
Лабораторні заняття	
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Передумови для вивчення дисципліни: практичний курс англійської мови, практична граматики, стилістика, лексикологія, вступ

до перекладознавства, практика перекладу.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем та навчальної платформи MOODLE (модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища

8. Політики курсу

Відвідування занять. Відвідування занять, оцінювання, відпрацювання пропущених занять та перекладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)» (затвердж. 03.07.2024 р., URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVyL2bTCaLtRbcQA86/view>). Зокрема, здобувачі освіти денної форми здобуття освіти зобов'язані відвідувати всі аудиторні заняття, крім тих випадків, коли неможливість їхньої присутності підтверджена відповідними документами. Незадовільні оцінки, отримані під час семестрового контролю, перескладаються на консультаціях у визначені терміни ліквідації академічної заборгованості.

Пропущені заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються на консультаціях. Незадовільні оцінки, отримані під час семестрового контролю, перескладаються на консультаціях у визначені терміни ліквідації академічної заборгованості.

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неформальна/інформальна освіта.

Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>

9. Схема курсу

Дата / кількість акад. год.	Тема, план	Форма заняття	Матеріали	Література Інтернетресурси	Завдання, год	Вага оцінки (балів)	Термін виконання
-----------------------------	------------	---------------	-----------	----------------------------	---------------	---------------------	------------------

40	Змістовий модуль 1. Тема 1. Oral discourse. Types of contexts. Тема 2. Analysis of interpreting process. Тема 3. Semantic aspects of interpreting. Semantic redundancy and cohesion. Тема 4 Lexical and grammatical aspects of interpreting. Тема 5. Lacunas in oral discourse. Types of lacunas. Тема 6. Compression and expansion in interpreting. Тема 7. The interpreter's shorthand skills. Тема 8. Main principles of notetaking for consecutive interpreting.	Лекційне заняття, практичне заняття	Мультимедійна презентація, роздаткові матеріали, аудіо та відео записи		Підготуватися до практичного заняття, виконати самостійну роботу – 12 год на кожен тему	Поточний контроль – 40 балів; МКР – 40 балів; Самостійна робота – 20 балів.	Протягом курсу
----	---	-------------------------------------	--	--	---	---	----------------

10. Система оцінювання та вимоги

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума Залік (100 балів)
Змістовий модуль 1 (100 балів)		Самостійна робота	
Поточний контроль	МКР	20 балів	100
40 балів	40 балів		

Критерії оцінювання усної відповіді студента

№	Зміст критерію	Бали (12 макс)
1.	Лінгвістична ерудиція, правильність мовного оформлення відповіді	2

2.	Повнота розкриття теми	3
3.	Самостійність (творчий компонент)	2
4.	Логічність та системність викладу матеріалу	1
5.	Наявність лексичних, граматичних та стилістичних помилок	3
6.	Темп мовлення, інтонація, вимова	1

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
11-12 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Вірно вирішив усі тестові завдання
9-10 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Вірно вирішив більшість тестових завдань (80-90%)
7-8 балів	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 70% тестових завдань
5-6 балів	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань (60%).
4 бали	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 50 % тестових завдань.
0-3 бали	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання або показав результат менше 40% завдань.

11. Самостійна робота

Self-study assignment is a student's report on one of the following topic or presentation with audio and video materials:

1. Main features of orality.
2. Lexical transformations.

3. Grammatical transformations.
4. Compression in interpreting.
5. Translation of phraseological units.
6. Film dubbing.
7. Main principles of note-taking.
8. Shorthand skills in interpreting.

Оцінювання самостійної роботи

Максимальний бал – 20, мінімальний бал для зарахування результатів самостійної роботи – **12.**

Усна доповідь

Оцінка	Критерії оцінювання
18-20	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає його під час усного виступу, глибоко та всебічно розкриває зміст обраної теми, засвідчуючи при цьому використання обов'язкової та додаткової літератури під час підготовки доповіді.
15-17	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст обраної теми, демонструючи при цьому використання обов'язкової літератури. Але при висвітленні проблеми не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
12-14	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування).
менше 12	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, недостатньо розкриває зміст обраної теми під час усного виступу, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Критерії оцінювання проєкту / презентації (20 балів)

18 -20	Здобувач вищої освіти повно викладає матеріал, виявляє розуміння матеріалу презентації, формулює своє бачення проблеми, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм англійської літературної мови. Наявна презентація має чітку структуру, творчий підхід, зміст викладено логічно і послідовно, в оформленні немає граматичних і стилістичних помилок, презентація має естетичний вигляд, присутні графічні об'єкти, відео, аудіо інформація. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
15-17	Здобувач допускає помилки, які сам виправляє, і певні недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовному та графічному оформленні. Структура презентації логічна, в оформленні є певні граматичні, лексичні та стилістичні помилки. Допускаються помилки у форматуванні тексту та використанні відео та аудіо файлів.

12-14	Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, але викладає матеріал неповно, допускає неточності, не вміє обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Не чітка структура презентації, зміст викладено не логічно, в оформленні є граматичні і стилістичні помилки, презентація не має естетичного вигляду, присутні деякі графічні об'єкти, немає відео та аудіо файлів.
менше 12	Не чітка структура презентації, зміст викладено не логічно, в оформленні є суттєві граматичні і стилістичні помилки, здобувач не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; не має елементарних умінь форматування тексту та використання графічних та відео-аудіо об'єктів. Здобувач не виконав або подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

12. Рекомендована література

Основна

1. Науменко Л.П., Гордєєва А.Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2018. 136 с.
2. Нестеренко Н. М., Лисенко К. В. Course in Interpreting and Translation (Усний переклад). [англ.]: навч. посіб. для ВНЗ. Вінниця: Нова книга, 2017. 248 с.
3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.
4. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. Вінниця: Нова Книга, 2006. 152 с.
5. Svider I. A. Translation of English non-equivalent units: Textbook. Kamianets-Podilsky: Aksioma, 2015. 112 p.
6. Svider I. A. Lexical aspects of translation: навчально-методичний посібник для філологічних спеціальностей. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 192 с.

Додаткова

1. Гладуш Н.Ф. Прагматика перекладу: навч. посібник. К.: КНЛУ, 2007. 104 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанровостилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга, 2002. 564 с.
3. Карабан В.І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: навч. посіб.-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
4. Основи послідовного перекладу та техніки нотування: навчальний посібник / Укладач: Гетьман Т. Є. БНАУ, 2019. 106 с.
5. Cornell Columns: how to generate a template for note-taking. Access mode: http://www.timeatlas.com/5_minute_tips/general/word_templates_and_cornell_note_taking
6. Hunnicutt, S. Bliss symbol-to-speech conversion: Bliss-talk. Access mode: http://www.speech.kth.se/prod/publications/files/qpsr/1984/1984_25_1_058-077.pdf